

กองทุนหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ

สุจิตร์

งานรำลึกถึง

หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

กำหนดการ

วันอาทิตย์ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

- ๑๒.๓๐ น. ลงทะเบียน
- ๑๓.๐๐ น. การแสดงชุด “มาลัยวรรณวินทนา”
- ๑๓.๒๐ น. ประธานกล่าวต้อนรับ
- ๑๓.๓๐ น. การเสวนาหัวข้อ “ศาสตร์และศิลป์การเขียนบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดง”
โดย อาจารย์สกุล บุญยทัต
อาจารย์ประวิทย์ แต่งอักษร
อาจารย์กิตติศักดิ์ สุวรรณโกสิน
รองศาสตราจารย์ ดร.นันทนัย ประสานนาม
อาจารย์อรุยา สุตะบุตร (ผู้ดำเนินการเสวนา)
- ๑๔.๓๐ น. - รายงานผลการตัดสินและมอบรางวัลบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ละคร และ
ศิลปะการแสดงดีเด่น ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๑
- มอบรางวัลแก่นักศึกษาที่ได้คะแนนยอดเยี่ยมวิชาภาษาไทยและ
ภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- มอบทุนการศึกษาแก่วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
- มอบรางวัลแก่นักเรียนที่ได้คะแนนยอดเยี่ยมวิชาภาษาไทยและ
ภาษาอังกฤษ โรงเรียนวัดพเนินพลู
- ๑๕.๐๐ น. รับประทานอาหารว่าง
- ๑๕.๑๕ น. การแสดงหุ่นละครเล็ก เรื่อง
รามเกียรติ์ ตอน จองถนน - หนุมาณพมัจฉานุ
โดย นักแสดงจากสำนักศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- ๑๖.๐๐ น. ประธานกล่าวขอบคุณ

หมายเหตุ มีหนังสือผลงานประพันธ์ของหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ หนังสืออื่น ๆ อาหารไทย และ
ขนมไทยจำหน่ายในงานเพื่อนำรายได้สมทบกองทุนหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ

ประวัติหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ

หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ เกิดในราชสกุลกฤษณ์ เป็นบุตรของเจ้าพระยาเทเวศร์วงศ์วิวัฒน์ เติบโตขึ้นในแวดวงของ “วังบ้านหม้อ” อันถือได้ว่าเป็นแหล่งหล่อหลอมความรักที่มีต่อศิลปวัฒนธรรมซึ่งหาที่เปรียบได้ยาก ความชัดเจนในด้านวรรณศิลป์ ความเข้าใจอันลึกซึ้งที่มีต่อศิลปะการแสดง ความใกล้ชิดอยู่กับกิจกรรมที่ประเทืองปัญญา สิ่งเหล่านี้หม่อมหลวงบุญเหลือได้รับจาก “การศึกษาที่ไม่เป็นทางการ” จากพื้นเพทางบ้านทั้งสิ้น จาก “วัง” ไปสู่ “วัด” ซึ่งในที่นี้มิใช่ “โรงเรียนวัด” ในความหมายแบบไทย แต่เป็นโรงเรียนคอนแวนต์ทั้งที่กรุงเทพฯ และที่ป็นัง หม่อมหลวงบุญเหลือ ก้าวสู่โลกแห่งความคิดของตะวันตกได้อย่างสะดวกสบาย เพราะรากเหง้าทางวัฒนธรรมจากวังบ้านหม้อมั่นคงพอที่จะรับวัฒนธรรมต่างดาวได้โดยไม่ต้องเอาความเป็นไทยเข้าไปแลก ในอัตชีวประวัติ**ความสำเร็จและความล้มเหลว**ของท่าน หม่อมหลวงบุญเหลือ พูดถึงแม่ซีที่โรงเรียนคอนแวนต์ในป็นังไว้ด้วยความชื่นชม ในขณะที่ท่านอาจมิได้ให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับนักศึกษาระดับปริญญาโทในสหรัฐอเมริกา กล่าวโดยทั่วไปหม่อมหลวงบุญเหลือ เป็นตัวอย่างอันดีเยี่ยมของบุคคลที่พัฒนาตนเองได้ด้วย “การศึกษาตลอดชีวิต”

หม่อมหลวงบุญเหลือมักตีความชีวิตการรับราชการของตนเองว่าเป็นความล้มเหลว ซึ่งก็คงจะไม่ผิดนักถ้าเรามองกันในแง่ทางโลก คือถือเกณฑ์ของความก้าวหน้าอันรวดเร็วในด้านตำแหน่งแห่งหนในราชการ หม่อมหลวงบุญเหลือ เข้ารับราชการแล้วลาออกจากราชการหลายครั้งหลายหน ทำให้ได้รับบำนาญในจำนวนที่แทบจะไม่พอประทังชีวิต ไม่ว่าท่านจะคิดอย่างไร เพื่อนฝูงและศิษย์ของท่านชอบที่จะคิดว่าท่านประสบความสำเร็จอย่างใหญ่หลวง ซึ่งพวกเราอยากที่จะตีความว่าเป็นความสำเร็จในทางธรรม เพราะหม่อมหลวงบุญเหลือ เป็นผู้ริเริ่มและบุกเบิกงานที่สำคัญ ๆ ไว้มากอันเป็นงานสร้างสรรค์ที่ส่งผลในระยะยาวทั้งสิ้น หม่อมหลวงบุญเหลือ ฝากมรดกอันมีค่าไว้ในกิจการแขนงต่าง ๆ เช่น การนิเทศการศึกษา การสอนภาษาไทย การสอนภาษาอังกฤษ วรรณคดีวิจารณ์และวรรณคดีศึกษา และการอุดมศึกษา โดยเฉพาะแนวทางของการศึกษาเพื่อเบิกทางแห่งปัญญา (liberal education) ในฐานะนักเขียน หม่อมหลวงบุญเหลือสร้างนวัตกรรมในด้านการเขียนนวนิยายไว้มาก ซึ่งอาจจะลุ่มลึกและซับซ้อนเกินรสนิยมของผู้อ่านส่วนใหญ่ซึ่งยังมองไม่เห็นคุณค่าที่แท้จริงของงานเหล่านี้

ชีวิตของหม่อมหลวงบุญเหลือ ในช่วงที่ได้ออกจากราชการไปแล้วจัดว่าเป็นชีวิตที่สุขและสงบ การที่ท่านเข้าสู่ชีวิตสมรสเมื่อเข้ามัชฌิมวัยแล้วทำให้ชีวิตครอบครัวราบรื่น ทั้งภรรยาและสามีเป็นผู้ที่เปี่ยมด้วยวุฒิภาวะทางปัญญา เป็นคู่คิดที่ดีต่อกันไปจนวาระสุดท้ายของฝ่ายหนึ่ง หม่อมหลวงบุญเหลือเป็นคนแก่ที่น่านับถือ เป็นแบบอย่างของปुरुณียบุคคลพร้อมเสมอที่จะให้วิทยาทานแก่คนจำนวนมากทั้งในรูปแบบของการให้คำแนะนำให้คำปรึกษาโดยตรง และในรูปของการสร้างงานเขียนที่มีลักษณะท้าทายในเชิงความคิด กล่าวได้ว่า ทศวรรษสุดท้ายแห่งชีวิตของท่านเป็น “Indian Summer” ในความหมายที่ประเสริฐสุดของคำนี้

หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๒๕ สิริอายุได้ ๗๑ ปี ในวันคล้ายวันเกิดของท่านคือวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๔๕๔ ศิษย์ของท่านทั้งที่เป็นศิษย์โดยตรง และผู้ที่ฝากตัวเป็นศิษย์ซึ่งมีจำนวนมากกว่ากลุ่มแรกจึงพร้อมใจกันน้อมรำลึกถึงครูผู้ให้วิทยาทานอันไม่รู้จบผู้นี้ โดยหวังว่ามรดกทางปัญญาที่ท่านได้มอบไว้ให้แก่แผ่นดินจะกระตุ้นให้เกิดการสร้างสรรคิในทางความคิดต่อไปโดยไม่รู้จบ

ศาสตราจารย์ ดร. เจตนา นาควัชระ

รายงานกิจกรรม กองทุนหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ

ตั้งแต่ปี ๒๕๒๖ เป็นต้นมา กองทุนหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ ได้จัดกิจกรรมและให้เงินทุนสนับสนุนกิจกรรมของสถาบันและองค์กรต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ เช่น มอบเงินรางวัลแก่นักศึกษาที่สอบได้คะแนนยอดเยี่ยม สาขาวิชาภาษาไทยและสาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ให้ทุนการศึกษาวิทยาลัยนาฏศิลป์ สนับสนุนโครงการเผยแพร่ดนตรีไทยและนาฏศิลป์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ให้เงินสนับสนุนภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดแสดงละครดีกดาบรรพ์ และจัดนิทรรศการภาพเขียนจิตรกรรมร่วมสมัยร่วมกับกองทุน ม.ร.ว. อายุมงคล โสณกุล และตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ เป็นต้นมาได้จัดให้มีการประกวดบทวิจารณ์วรรณกรรมสลับกับบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละครเป็นกิจกรรมหลักประจำปี

ในปี ๒๕๓๖ – ๒๕๖๐ กองทุนหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ ได้จัดกิจกรรมและให้ทุนการศึกษาแก่สถาบันการศึกษา ตลอดจนสนับสนุนกิจกรรมขององค์กรต่างๆ ดังนี้

๑. จัดแสดงสินค้า “สินค้าดี ฝีมือไทย” ร่วมกับสมาคมนักเรียนทุนบริติช เคานซิล ระหว่างวันที่ ๒๐-๒๙ สิงหาคม ๒๕๓๖ ณ อาคารแสดงสินค้ากรมส่งเสริมการส่งออก ถนนรัชดาภิเษก
๒. จัดประกวดบทวิจารณ์วรรณกรรมดีเด่น ประจำปี ๒๕๓๖
๓. ให้รางวัลแก่นักศึกษาคะแนนยอดเยี่ยมวิชาภาษาไทยและวิชาภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
๔. ให้ทุนการศึกษาแก่วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
๕. สนับสนุนการจัดพิมพ์หนังสือ “ทีปวลี” ของนักศึกษาคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
๖. สนับสนุนการจัดทำวารสารภาษาและหนังสือฉบับพิเศษ “๑๕ ปีซีไรต์” ของสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
๗. จัดประกวดและมอบรางวัลบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละครดีเด่น ประจำปี ๒๕๓๗

๘. สนับสนุนและให้ความช่วยเหลืออาจารย์ Susan Kepner แห่งมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย (Berkeley) ในการทำวิจัยเกี่ยวกับชีวิตและผลงานของ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ
๙. จัดพิมพ์หนังสือ **แวนวรรณกรรม** ของ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ
๑๐. จัดงาน “ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม” ประจำปี ๒๕๓๘ ร่วมกับ กองทุน ม.ร.ว. อายุมงคล โสณกุล
๑๑. จัดประกวดและมอบรางวัลบทความภาพยนตร์และละครดีเด่น ประจำปี ๒๕๓๙
๑๒. สนับสนุน ผศ.ดร. ตรีศิลป์ บุญขจร อาจารย์ประจำภาควิชาวรรณคดีเปรียบเทียบ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการจัดพิมพ์บทความวิจารณ์วรรณกรรม และผลงานอื่น ๆ ของอาจารย์นิตยา มาศะวิสุทธิ์ (ปี ๒๕๔๐)
๑๓. จัดประกวดและมอบรางวัลบทความวรรณกรรมดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๐
๑๔. สนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการรางวัลวรรณกรรมยอดเยี่ยมแห่งประเทศไทย (ซีไรต์) ประจำปี ๒๕๔๑
๑๕. สนับสนุนการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “การวิจารณ์วรรณกรรม” และ “การวิจารณ์ละคร” ของโครงการวิจัย สกว. ในปี ๒๕๔๒
๑๖. ร่วมกับสยามสมาคมในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดปาฐกถาเรื่อง “การวิจารณ์สองทาง ให้แก่กัน” โดย ศ.ดร. เจตนา นาควัชระ ในปี ๒๕๔๓
๑๗. สนับสนุนโครงการสวนวรรณคดีชายทะเล ณ อุทยานแห่งชาติหาดวนกร จ.ประจวบคีรีขันธ์ ในปี ๒๕๔๓
๑๘. จัดประกวดและมอบรางวัลบทความภาพยนตร์และละครดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๓
๑๙. สัมมนาการวิจารณ์ภาพยนตร์กรณีศึกษา “ฟ้าทะลายโจร” ณ สมาคมฝรั่งเศส วันที่ ๑๖-๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๔
๒๐. จัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการวิจารณ์ภาพยนตร์โดยร่วมกับโครงการอังกฤษ-อเมริกัน ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ณ ห้องประชุมอดุล วิเชียรเจริญ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วันที่ ๑๑-๑๒ กันยายน ๒๕๔๗
๒๑. จัดทำ Facebook ในนามกองทุน ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ในปี ๒๕๕๔
๒๒. จัดทำ Website ของกองทุน ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ในปี ๒๕๕๔
๒๓. จัดนิทรรศการห้องสมุด “ชีวิตและงานของ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ” ณ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปี ๒๕๕๕

๒๔. งานสัมมนาทางวิชาการ “การบรรยายและอภิปราย ๑๐๐ ปี ชาตกาล ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ” จัดโดยสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทยร่วมกับ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ณ อาคารมหาจักรีสิรินธร คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕
๒๕. จัดทำวารสารภาษาและหนังสือฉบับพิเศษ “๑๐๐ ปี ชาตกาล ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ” โดยสมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย
๒๖. ร่วมกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดปาฐกถา “เสาหลักของแผ่นดิน” หัวข้อ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ ๑๐ ครั้ง ในปี ๒๕๕๕
๒๗. โครงการเสวนาเรื่อง “ม.ล.บุญเหลือฯ กับสังคมไทย” ณ สถาบันบัณฑิตฯ ศคินทร์ วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๕
๒๘. การแข่งขันการตอบปัญหาทางวิชาการ โดย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในเดือน มิถุนายน ๒๕๕๕
๒๙. จัดนิทรรศการชีวิตและผลงานของ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ โดย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕
๓๐. โครงการพัฒนาความรู้และเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่นักศึกษาวิชาเอกภาษาไทย (การแข่งขันตอบปัญหาวิชาการระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย) โดย ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕
๓๑. จัดทำจุลสารลายไทย ฉบับพิเศษ วันภาษาไทยแห่งชาติ ร่วมฉลอง ๑๐๐ ปี ชาตกาล ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ โดย ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๕
๓๒. จัดทำวารสารวรรณวิทัศน์ฉบับ ๑๐๐ ปี ชาตกาล ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ โดย ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในเดือน กันยายน ๒๕๕๕
๓๓. การประชุมสัมมนาทางวิชาการ ๑๐๐ ปี ชาตกาล ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ โดย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในเดือนกันยายน ๒๕๕๕
๓๔. โครงการสนับสนุนการแสดงนาฏศิลป์ไทย โดย วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วันที่ ๑๓-๑๔ กันยายน ๒๕๕๕

๓๕. จัดกิจกรรม “นิทรรศการเชิดชูเกียรติ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ” และ “กิจกรรมการแสดงเพื่อการอนุรักษ์ดนตรีและศิลปะการแสดงของไทย” โดยวิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ วันที่ ๑๓-๑๔ กันยายน ๒๕๕๕
๓๖. การอบรมวิชาการเรื่อง “วรรณกรรมวิจารณ์สำหรับครูมัธยมศึกษา” โดย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๕
๓๗. การศึกษาผลงานของม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ โดย ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในปี ๒๕๕๕
๓๘. การจัดทำวารสารภาษาปริทัศน์ฉบับพิเศษ โดย สถาบันภาษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕
๓๙. การบรรยายทางวิชาการด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๕
๔๐. การบรรยายและการแสดงละครเวทีเรื่อง ทูตพิเศษ เพื่อเผยแพร่เกียรติคุณของ ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ โดย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๕
๔๑. โครงการจัดพิมพ์หนังสือ “เบิกทางวรรณคดีศึกษาไทย” โดย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๖
๔๒. การพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาบุคลากร โดย วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๖
๔๓. ปี ๒๕๕๔-๒๕๕๘ จัดประกวดบทวิจารณ์วรรณกรรมดีเด่น กับการจัดประกวดบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละครดีเด่น โดยสลับกันปีเว้นปี
๔๔. โครงการแปลและจัดพิมพ์นวนิยาย “ทูตพิเศษ” ฉบับภาษาอังกฤษ โดยคณะผู้แปล และกองทุน ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ
๔๕. โครงการประกวดอ่านออกเสียงภาษาไทยรางวัลหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ เนื่องในวันภาษาไทยแห่งชาติ โดย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑
๔๖. โครงการการประกวดอ่านออกเสียงภาษาไทยสัญจร ณ สาธารณรัฐเกาหลี รางวัลหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ

โครงการประกวดบทวิจารณ์ดีเด่น ด้านวรรณกรรม ด้านภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดง

หลังจากที่หม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ ได้ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๒๕ บรรดาญาติ มิตร ศิษย์ และผู้ที่เคารพรักหม่อมหลวงบุญเหลือ ได้ร่วมใจกันบริจาคทรัพย์จำนวนหนึ่งตั้งเป็นกองทุนขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะสนับสนุนกิจกรรมซึ่งหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ เคยมีความสนใจและมีส่วนอุทิศสติปัญญา กำลังความสามารถหรือได้แสดงเจตนารมณ์ไว้ในกิจกรรมนั้น ๆ อาทิ การประพันธ์วรรณคดี วรรณคดีวิจารณ์ ศิลปะการแสดง การเรียนการสอนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และการศึกษาด้านครุศาสตร์

ในปี ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นวาระครบรอบทศวรรษการถึงแก่อนิจกรรมของหม่อมหลวงบุญเหลือ กองทุนหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ ได้จัดให้มีการประกวดบทวิจารณ์วรรณกรรมดีเด่นขึ้นเป็นครั้งแรก ด้วยเห็นว่านอกจากจะเป็นการสืบทอดเจตนารมณ์ของหม่อมหลวงบุญเหลือแล้ว ยังจะส่งเสริมให้เกิดการตื่นตัวในวงการศึกษาวรรณกรรมอันจะเป็นผลให้มีการสร้างสรรค์งานวิจารณ์วรรณกรรมที่ได้มาตรฐานและมีคุณภาพยิ่งขึ้น

หลังจากที่ได้จัดประกวดบทวิจารณ์วรรณกรรมดีเด่นมาเป็นเวลา ๒ ปี คณะกรรมการบริหารกองทุนหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณเห็นว่าควรขยายการประกวดบทวิจารณ์ดีเด่นให้ครอบคลุมถึงการวิจารณ์ศิลปะแขนงอื่น ๆ ด้วย โดยจะเริ่มต้นที่ศิลปะการแสดงประเภทภาพยนตร์และละคร ทั้งนี้ด้วยหวังว่างานวิจารณ์ที่มีคุณภาพจะส่งเสริมให้เกิดงานสร้างสรรค์ที่มีคุณค่าต่อไปในอนาคต

ดังนั้นในปี ๒๕๓๗ คณะกรรมการบริหารกองทุนหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ จึงได้จัดประกวดบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละครดีเด่นขึ้นเป็นครั้งแรก โดยดำริจะให้ป็นกิจกรรมปีเว้นปีสลับกับการประกวดบทวิจารณ์วรรณกรรมดีเด่น และเมื่อถึงเวลาอันเหมาะสมก็จะได้จัดให้มีการประกวดบทวิจารณ์ดนตรีต่อไป

ในปี ๒๕๕๕ เป็นปีเฉลิมฉลอง ๑๐๐ ปี ชาตกาลหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ ได้จัดให้มีการประกวดทั้งบทวิจารณ์วรรณกรรมดีเด่น และประกวดบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละครดีเด่นพร้อมกัน ในปี ๒๕๕๙ ได้ขยายขอบเขตการจัดประกวดบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละครดีเด่น มาเป็นการประกวดบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดงดีเด่น ตามลำดับ

รายนามผู้ได้รับรางวัลบทความวิชาการวรรณกรรมดีเด่น
กับบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดงดีเด่น
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ - ๒๕๔๖

รางวัลบทความวิชาการวรรณกรรมดีเด่น ประจำปี ๒๕๓๕ มี ๒ รางวัล

ได้แก่ นายชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช และ นายธเนศ เวศร์ภาดา

รางวัลบทความวิชาการวรรณกรรมดีเด่น ประจำปี ๒๕๓๖

ได้แก่ นายพีระ พรหมโสภี (บรรณ ประลองบรรณ)

รางวัลบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละครดีเด่น ประจำปี ๒๕๓๗ มี ๒ รางวัล

ได้แก่ นายประชา สุวีรานนท์ และ นายยุทธชัย วีระวงศ์

รางวัลบทความวิชาการวรรณกรรมดีเด่น ประจำปี ๒๕๓๘ มี ๒ รางวัล

ได้แก่ นายจรูญพร ปรปักษ์ประลัย และ นายณมิตร สอดสุข

รางวัลบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละครดีเด่น ประจำปี ๒๕๓๙

ได้แก่ นายพรชัย วิริยะประภานนท์ (นรา)

รางวัลบทความวิชาการวรรณกรรมดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๐ มี ๒ รางวัล

ได้แก่ รศ.ดร. ดวงมน จิตรจ้านงค์ และ นายสกุล บุญยทัต

รางวัลบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละครดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๑

*ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

รางวัลบทความวิชาการวรรณกรรมดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๒

*ไม่มีผู้ส่งผลงานเข้าประกวด

รายนามผู้ได้รับรางวัลบทวิจารณ์วรรณกรรมดีเด่น
กับบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดงดีเด่น
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ - ๒๕๕๐

รางวัลบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละครดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๓

ได้แก่ นางสาวอัญชลี ชัยวรพร

รางวัลบทวิจารณ์วรรณกรรมดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๔

ได้แก่ นายเสนาะ เจริญพร

รางวัลบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละครดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๕

ได้แก่ นางภัทรวดี จันทระภา (ภัทรวดี สุพรรณพันธุ์)

รางวัลชมเชยบทวิจารณ์วรรณกรรม ประจำปี ๒๕๔๖

ได้แก่ นายอรรคภาค เล้าจินตนาศรี (ภาคย์ จินตนมัย)

รางวัลบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละครดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๗

ได้แก่ นายอลงกต ใหม่ด้วง (กัลปพฤกษ์)

รางวัลบทวิจารณ์วรรณกรรมดีเด่น ประจำปี ๒๕๔๘

ได้แก่ นางสาวจณิษฐ์ เฟื่องฟู

รางวัลชมเชยบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละคร ประจำปี ๒๕๔๙

ได้แก่ นายพันธ์ศักดิ์ สุพงศกร (พล พะยาบ)

รางวัลชมเชยบทวิจารณ์วรรณกรรม ประจำปี ๒๕๕๐

ได้แก่ นายนันทนัย ประสานนาม

รายนามผู้ได้รับรางวัลบทวิจารณ์วรรณกรรมดีเด่น
กับบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดงดีเด่น
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๘

รางวัลชมเชยบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละคร ประจำปี ๒๕๕๑ มี ๒ รางวัล
ได้แก่ นายอภิรักษ์ ชัยปัญหา และ นายชาคร ไชยปรีชา

รางวัลชมเชยบทวิจารณ์วรรณกรรม ประจำปี ๒๕๕๒
ได้แก่ นายจิรัฏฐ์ เฉลิมแสนยากร

รางวัลชมเชยบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละคร ประจำปี ๒๕๕๓ มี ๒ รางวัล
ได้แก่ นายคันฉัตร รั้งสีกาญจน์ส่อง และ นายณัฐพัชญ์ วงษ์เหรียญทอง

รางวัลบทวิจารณ์วรรณกรรมดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๔
*ไม่มีผู้ได้รับรางวัล

รางวัลชมเชยบทวิจารณ์วรรณกรรม ประจำปี ๒๕๕๕ มี ๒ รางวัล
ได้แก่ นายอลงกต ใหม่ดั่งง (กัลปพฤกษ์) และ นางสาวนพวรรณ งามรุ่งโรจน์

รางวัลชมเชยบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละคร ประจำปี ๒๕๕๕ มี ๒ รางวัล
ได้แก่ นางสาวศรีนิตี สุวรรณศักดิ์ และ นางสาวอินทิรา วิทยสมบุญ

รางวัลชมเชยบทวิจารณ์วรรณกรรม ประจำปี ๒๕๕๖
ได้แก่ นายจิรัฏฐ์ เฉลิมแสนยากร

รางวัลชมเชยบทวิจารณ์ภาพยนตร์และละคร ประจำปี ๒๕๕๗
ได้แก่ นางสาวอินทิรา วิทยสมบุญ

รางวัลชมเชยบทวิจารณ์วรรณกรรม ประจำปี ๒๕๕๘
ได้แก่ นางสาวพัชร วัฒนศรีมงคล

รายนามผู้ได้รับรางวัลบทวิจารณ์วรรณกรรมดีเด่น
กับบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดงดีเด่น
ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐

รางวัลชมเชยบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดงดีเด่น ประจำปี ๒๕๕๙
ได้แก่ นางสาวสิริกัญญา กุณราชา

รางวัลชมเชยบทวิจารณ์วรรณกรรม ประจำปี ๒๕๖๐ มี ๒ รางวัล
ได้แก่ นายจิรัฏฐ์ เฉลิมแสนยากกร และ นางสาวสิริกัญญา กุณราชา

ผลการประกวด
บทวิจารณ์ภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดงดีเด่น
ประจำปี ๒๕๖๑

รางวัลชมเชย

ได้แก่

บทวิจารณ์ภาพยนตร์

เรื่อง Safari สุนทรียสัตว์ สุนทรียศาสตร์ของนักร้อง

โดย นายชฎานิน เตียงพิทยากร

ความเห็นของคณะกรรมการตัดสิน บทวิจารณ์ภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดงดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๑

ตามที่กองทุนหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ ได้จัดการประกวดบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดงดีเด่น ประจำปี ๒๕๖๑ นั้น ผลปรากฏว่ามีผู้สนใจส่งบทวิจารณ์เข้าประกวดจำนวน ๑๒ คน โดยทุกคนส่งบทวิจารณ์ตามเกณฑ์ที่กำหนดคือคนละ ๓ เรื่อง รวมผลงานทั้งหมด ๓๖ เรื่อง

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้รางวัล**ชมเชย** ในการประกวดบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดงดีเด่นของกองทุนหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ ประจำปี ๒๕๖๑ แก่ **คุณชญานิน เตียงพิทยากร** จากบทวิจารณ์เรื่อง “Safari: สุนทรียศาสตร์ สุนทรียศาสตร์ของนักล่า” ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

๑. ผู้วิจารณ์แสดงความคิดเห็นต่อภาพยนตร์โดยให้ความสำคัญแก่ศิลปะภาพยนตร์ ความสำคัญของผู้กำกับภาพยนตร์ในฐานะประพันธ์กร ความยอดเยี่ยมของการเล่าเรื่อง ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างสารจากภาพยนตร์กับประเด็นทางจริยธรรม

๒. ผู้วิจารณ์ลำดับความคิดอย่างเป็นระบบ ทำให้ติดตามได้ง่าย สะท้อนความสนใจในศิลปะภาพยนตร์และการวิจารณ์

๓. ผู้วิจารณ์เลือกภาพยนตร์สำหรับวิจารณ์ได้น่าสนใจโดยเชื่อมโยงได้กับปัญหาในสังคมร่วมสมัย

อนึ่ง คณะกรรมการมีความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะโดยรวมของผลงานที่ส่งเข้าประกวดว่า บทวิจารณ์ส่วนใหญ่เล่าเรื่องย่อของภาพยนตร์ ละคร หรือศิลปะการแสดงที่วิจารณ์ เป็นสัดส่วนที่มากกว่าการวิเคราะห์อย่างเป็นเหตุเป็นผล ผลงานบางเรื่องอ้างอิงทฤษฎีต่าง ๆ แต่ยังไม่เป็นระบบ ขาดความกลมกลืน ขาดการวิเคราะห์ในแง่สุนทรียศาสตร์องค์รวม และการสรุปที่ชัดเจน ทำให้คุณภาพของบทวิจารณ์ไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กรรมการกำหนดไว้ ๕ ประการ ได้แก่

๑. แสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวกับภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดง บริบทของภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดง ตลอดจนปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างมีหลักเกณฑ์และเหตุผล
๒. มีศรัทธาต่อสิ่งที่ตนเขียน เนื้อหาและลีลาการเสนอสามารถสร้างความประทับใจให้แก่ผู้อ่าน
๓. ชี้ให้เห็นศักยภาพของภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดงในการสร้างความเข้มข้นด้านประสบการณ์ชีวิต และปัญญาความคิด
๔. ทำให้เกิดความเข้าใจ เกิดปฏิกิริยาตอบโต้ในทางบวกหรือลบ กระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความคิดต่อเนื้อเรื่องเกี่ยวกับภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดงเรื่องนั้น ๆ
๕. ทำให้เกิดการตื่นตัวในวงการภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดง อันอาจนำไปสู่การยกระดับคุณภาพในการสร้างภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดงในอนาคต

อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการฯ ขอแสดงความยินดีกับ**คุณชญานิน เตียงพิทยากร** ที่ได้รับรางวัลชมเชยจากการประกวด และหวังว่าการได้รับรางวัลในครั้งนี้จะเป็นแรงบันดาลใจให้**ผู้วิจารณ์สร้างสรรค์และพัฒนาผลงานวิจารณ์ภาพยนตร์**ของตนต่อไปในอนาคต.

ผลงานรางวัลชมเชยบทวิจารณ์ภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดง ประจำปี ๒๕๖๑

ชื่อ บทวิจารณ์ภาพยนตร์ เรื่อง Safari สุนทรียสัตว์ สุนทรียศาสตร์ของนักล่า

โดย นายชญาสิน เตียงพิทยากร

ตรงข้ามอย่างสิ้นเชิงกับขุนเขาเปี่ยมชีวิตจาก The Sound of Music ที่ใครหลายคนอาจเห็นเมื่อนึกถึงประเทศออสเตรีย ที่นี่กลับเป็นแหล่งทำนุและสร้างงานของคนทำหนังอาร์ตเฮาส์จำนวนมาก ผู้ประสบความสำเร็จในการซื้อเชิญเราเข้าสู่โลกมนุษย์ในมุมมืดที่น่าประหลาดพิสดาร และเต็มไปด้วยคำถามเชิงจริยธรรมที่ระอึกระอ่วนในการหาคำตอบ นอกจากปรมาจารย์เลือดเย็นผู้วิพากษ์สื่อและชนชั้นกลางบูร์ชัวส์ชนิดไม่ปรานีปราศรัยอย่างไมเคิล ฮาเนเก้ (Michael Haneke) ซึ่งค่อนข้างเป็นที่รู้จักในแวดวงหนังโลกร่วมสมัย (ผู้กำกับ The Piano Teacher, Funny Games, Hidden, The White Ribbon และ Amour) ซึ่งอีกหนังคนทำหนังออสเตรียในคลื่นความถี่เดียวกันที่เรากำลังจะพูดถึงคราวนี้ก็คืออูลริค ไชเดิล (Ulrich Seidl)

ลายเซ็นในงานของไชเดิลทั้งในหนังเล่าเรื่องและสารคดี คืออารมณ์ขันชั่วร้ายที่ชำนาญในการเล่นกับความผิดแปลกพิสดาร หรือกระทั่งสะอิดสะเอียนน่ารังเกียจ ผู้คนในหนังของเขาคือความบิดเบี้ยว เช่น คนเปลี่ยวเหงาผู้เลือกสัตว์เป็นเพื่อน ที่บางจังหวะก็ชวนคิดอกุศล (Animal Lover, ๑๙๙๖) สาวยูเครนผู้บำเรอกามลูกค้าประหลาดและคนไข้โรงพยาบาลบ้าตัวจริงที่ถูกใช้เป็นนักแสดง (Import Export, ๒๐๐๗) แก๊งป่ามิวชาววัยใกล้เกษียณที่ซื้อผู้ชายเคนย่ากินแต่ก็เพื่อพอกถึงรักแท้ (Paradise: Love, ๒๐๑๒) ป้าเคร่งศาสนาผู้หลงรักพระเยซูบนไม้กางเขนแต่มีผิวเป็นมุสลิม (Paradise: Faith, ๒๐๑๒) หรือสาวอ้วนผู้หลงรักหมอประจำค่ายลดน้ำหนัก (Paradise: Hope, ๒๐๑๓)

ขนาดรูปร่างที่อ้วนหรือผอมจนผิดปกติ สีมิวเชื้อชาติที่ถูกขบขันความต่างให้เข้มข้น รื้อรอยหรือความไม่สมประกอบจากวัย ความพิกลพิการป่วยไข้ทั้งทางกายและทางจิต คือสิ่งที่ถูกขีดเส้นย้ำพอ ๆ กับพฤติกรรมผิดวิสัยนานาประเภทในเรื่องที่เขาเขียน หรือขุดได้จากผู้คนผิดประหลาดที่เขาพาตัวเองไปพบเจอ หลายครั้งไปไกลจนชวนให้ขึ้นคอรคนทั้งในสายตาหยันโลกของเขา แต่หลายครั้งภาพที่ทำให้ท้องไส้ปั่นป่วนเหล่านั้นก็หม่นเศร้าอย่างประหลาด และยังโหด

ข้ามเส้นไปมาระหว่างความเป็นหนึ่งเล่าเรื่องกับสารคดีอย่างไม่มีที่หระ เมื่อคุณสมบัติในตัวผู้แสดงสมัครเล่นถูกใช้อย่างเต็มที่ในหนึ่งเล่าเรื่อง แต่ในหนึ่งสารคดีก็มีลักษณะของการแสดงหน้ากล้องหรืออ่านบทในคราบของการสัมภาษณ์คอยสะกดใจคนดูอยู่เป็นระยะ

Safari (๒๐๑๖) คือสารคดีขนาดยาวเรื่องล่าสุดของไซเดลที่มีจุดเริ่มต้นคือคำถามที่ว่าอะไรคือวิถีคิดและแรงผลักดันของมนุษย์ที่มีกิจกรรมวันหยุดคือการเดินทางไปป่าซาฟารีในแอฟริกา ... เพื่อยิงสัตว์ป่า

หนึ่งลงพื้นที่สำรวจในประเทศนามิเบีย ติดตามนักล่าทั้งจากออสเตรเลีย เยอรมนี และเดนมาร์ก เพื่อบันทึกกระบวนการทั้งหมดของการหย่อนใจในซาฟารี ตั้งแต่กลุ่มมิตรสหายนายพรานวัยกลางคน สามีภรรยาชาวยุโรปผู้ดูแลศูนย์บริการการล่าสัตว์ ครอบครัวที่มาพร้อมลูกชายลูกสาววัยรุ่น และผู้เมียวัยชรา โดยส่วนหนึ่งในกิจกรรมการล่าของคนขาวก็คือคนท้องถิ่น ทั้งที่รับหน้าที่เป็นไกด์พาลูกทัวร์ไปยังจุดที่เหมาะสมแก่การล่า และคนอื่นที่มีชีวิตอยู่ปลายน้ำของวงจรทั้งหมดนี้

ไซเดลไม่ได้ต้องการทำหน้าที่เพื่อตั้งตัวเป็นผู้คุมญาติได้ว่าที่ระหว่างฝ่ายเชียร์และฝ่ายซังการล่าสัตว์ป่าเพื่อความบันเทิง หรือกระโดดลงไปในข้อขัดแย้งและประเด็นขบถย่อย แต่ในขณะที่เดียวกันแม้เขาจะออกตัวว่าไม่ได้มีบทสรุปล่วงหน้าอยู่ในใจก่อนลงพื้นที่ Safari ก็ไม่ใช่หนึ่งที่ปราศจากความคิดเห็นทางการเมือง หรือพยายามหลีกเลี่ยงข้อขัดแย้งจากฝ่ายที่อาจไม่เห็นด้วยกับหนึ่ง เพราะนี่คือหนึ่งที่มีคำถามสำคัญต่อความเถียงกันที่ถูกต้องตามกฎหมายซึ่งไม่อาจแยกออกจากอภิปรายว่าด้วยความเป็นมนุษย์ แต่คำตอบต่อภาพของวงจรการล่าสัตว์ที่เราได้เห็นนั้น คือสิ่งที่ผู้ชมจะย่อยและสังเคราะห์เพื่อตอบตนเองตามรูปแบบและความรู้สึกของแต่ละคน

ต่างจากความบิดเบี้ยวชวนพิโรธแบบกรณีอื้อฉาวที่ทุ่งใหญ่นเรศวร (ทั้งปี ๒๕๑๖ กับ ๒๕๖๑) ความคลุมเครือและเหยื่อมีชื่ออย่างสิงโตเซซิลในอุทยานแห่งชาติของซิมบับเว หรือความดราม่าของการสำเร็จโทษลิงกอริลลาฮาร์มเบในสวนสัตว์เพื่อปกป้องมนุษย์ การล่าที่ปรากฏใน Safari นั้นดำเนินไปอย่างเป็นระบบ สงบราบคาบ และสะอาดถูกต้อง อย่างที่วงจรปกติควรจะเป็น และนั่นเองคือเป้าหมาย เพราะเมื่อหนึ่งไม่ได้เลือกบันทึกภาพที่เน้นอารมณ์ระทึกขวัญแย่งของการลักลอบเสาะหาช่องโหว่ หรือความอื้อฉาวบิดเบี้ยวเป็นพิเศษในพื้นที่ต้องห้ามและต่อสัตว์ที่อ่อนไหว ประเด็นสำคัญจึงอยู่ที่การทำให้เห็นว่าความเถียงกันทั้งหมดนี้ยึดโยงอยู่อย่างไร ได้รับการอธิบายมอบความชอบธรรมจากชุดความคิดแบบไหน ผู้คนในวงจรนี้เป็นใคร และดำเนินไปด้วยสภาวะแบบใด

เรียบเรียงตรงไปตรงมา เจียบจ้าน และไม่ตัดสินชี้ขาด แต่สำหรับผู้ชมที่อยู่นอกวงจรของกีฬาชนิดนี้ (หากทำใจให้เรียกเช่นนั้นได้) ภาพและเสียงทั้งหมดของหนังเรื่องนี้ อาจเป็นไปได้ทั้งความคลื่อนไหว ชะเยาเยง และสยองขวัญอย่างลึกซึ้ง โดยไม่จำเป็นต้องอ่อนไหวเป็นทุนเดิมกับสวัสดิภาพสัตว์หรือกลิ่นคาวของเลือดกับเครื่องใน

เหล่านักล่าจากยุโรปจะทราบดีว่ากิจกรรมของพวกเขาถูกตั้งคำถามและต่อต้าน (และพร้อมจะแจ้งข้อตักเตือนตัวเองได้ทุกเมื่อ เหมือนหมอพื้นผู้สั่งอาหารเซซิลหรือประธานบริษัทผู้สั่งห่านเสือด่า แต่ก็เป็นคนละเรื่องกับกระบวนการและการบังคับใช้กฎหมาย) ท่าทีในการเข้าหาของไซเดิลซึ่งเราไม่ได้เห็นชัดเจนในหนัง จึงต้องแบยบลและหลักแหลมในระดับที่ไม่ทำให้พวกเขาถอยหนีหรือก่อกำแพงเพื่อปกป้องตนเอง ผลลัพธ์ที่ได้จึงเป็นการเปิดเปลือยเนื้อหาของพวกเขาเองอย่างถึงที่สุด

พวกเขาเปิดเผยถึงชนิดสัตว์ที่โปรดปรานในการล่า สัตว์ใหญ่ที่เป็นตัวท็อปที่หากล่าได้สักครั้งหนึ่งในชีวิตย่อมถือเป็นเกียรติประวัติ สัตว์ที่จะไม่มีวันหันปลายกระบอกปืนใส่เป็นอันขาดพร้อมเหตุผลประกอบ เสียงประสานของคำตอบต่อเหตุผลของฝ่ายต่อต้านจากสามัญราษฎรผู้ดูแลศูนย์บริการการล่าสัตว์ ที่มองว่าธุรกิจนี้เป็นส่วนช่วยควบคุมประชากรสัตว์ที่โลกมองว่าหายากแฟนตาซีแต่ซุกซมสิ้นเกินเหลือแสนในดินแดนซาฟารี พร้อมกับสร้างงานให้คนท้องถิ่นของประเทศโลกที่สาม และนักล่าหญิงคนหนึ่งเอ่ยประณามการล่าสัตว์อย่างเป็นระบบของโรงฆ่าสัตว์ พร้อมอธิบายต่อว่ามันต่างกับการฆ่าที่เธอชื่นชอบนี้อย่างไร

นอกวิลล่าที่พัก ในผืนป่ากับทุ่งหญ้า กล้องจับไปที่ความวาบวามในแววตาหลังกระสุนพุ่งทะลุร่างของเป้าหมาย ความลุ้นระทึกระหว่างตามรอยเลือดรอยเหงื่อและสุนัขใจไปยั้งซาก พ่อแม่ที่สอนวิธีเล็งปืนให้ลูกวัยรุ่นที่กำลังค่อยๆ เพิ่มพูนความภาคภูมิใจเมื่อการล่าครั้งแรก ๆ ของพวกเขาประสบผล โกลด์ท้องถิ่นที่ช่วยชี้เป้าและอธิบายความเป็นไปได้ต่างๆ ในช่วงเวลาที่พวกเขาออกล่า การซุ่มเฝ้าสัตว์อยู่บนห้างอย่างใจเย็น และเฝ้ามองสัตว์ใหญ่ล่าจากระยะไกล พร้อมวางแผนรุกคืบเข้าหาอย่างเจียบเยียบเป็นขั้นเป็นตอน ไปจนถึงความอึดเอิบจากการได้สัมผัสสรีระขนและเนื้อหนังของสัตว์ที่ล่าได้ และการแต่งซากทั้งการล้างเขาให้เงาสวยหรือขยับแข้งขาให้ถูกที่ถูกต้องทางเพื่อภาพที่เหมาะสมเจาะลงตัว ไม่ต่างกับการสร้างภาพอาหารในอินสตาแกรม

ฉากที่เชื่อว่าผู้ชมจำนวนมากจะจดจำไปอีกนานคือการออกล่ายีราฟ ซึ่งกินความตั้งแต่การซุ่มดูจากระยะไกล ไคลแม็กซ์ของการล่าที่เต็มไปด้วยจุดพลิกผัน (ยีราฟเป้าหมายไม่ตายในระยะสุนัด์แรกจนนำไปสู่การเผชิญหน้าระยะใกล้ และยีราฟที่เหลือในฝูงก็เฝ้ามอง

สมาชิกที่หายไปอยู่ห่าง ๆ) ไปจนถึงการปิดจ๊อบเมื่อซากอิราฟตัวดังกล่าวถูกขนย้ายมายัง
โรงฆ่าและศพ

หนังไม่ได้ใช้วิธีการทางภาพยนตร์เพื่อเชื่อเชิญให้คุณหัวเราะเยาะว่าพวกเขาจมอยู่ใน
โลกตกยุคอย่างเจ้าอาณานิคมเก่า หรือแข่งชกหักกระดูกคนพวกนี้ที่มองเห็นการล่าสัตว์ป่า
เป็นสิ่งบันเทิง (หากโชติเดชจะทำ ย่อมไม่ใช่เรื่องยากสำหรับเขา แต่นั่นจะทำให้ความซับซ้อน
ลุ่มลึกของหนังหายไปทันที) เพราะภายใต้ภาพชวนช็อกและความยอกแหยงใจที่คนดูต้องเป็น
ประจักษ์พยานการตายของสัตว์ใหญ่ หนังก็ยังซื่อสัตย์และตรงไปตรงมามากพอที่จะบันทึก
ความยิ่งใหญ่ตระการตา ความภาคภูมิใจ และความสำเร็จของผู้พิชิตเอาไว้ด้วย

นอกจากทัศนคติที่ล้าหลังในมาตรวัดของโลกปัจจุบัน มันก็คงเป็นความยิ่งใหญ่
ความภาคภูมิใจ และสถานะผู้พิชิตที่มีถ้วยรางวัลเป็นสัตว์หายากจากผืนป่านี้เองที่ดึงดูด แม้การ
ล่าสัตว์ในโลกปัจจุบันจะต่างจากสมัยชนชั้นสูงเจ้าอาณานิคม แต่กฎหมายและธุรกิจที่เข้า
ควบคุมก็ยังรักษามนต์ขลังบางอย่างของโลกลึกลับแห่งป่าซาฟารีเอาไว้เป็นจุดขายให้คนที่
หลงเสน่ห์ คล้ายกับการเดินทางไปสู่ออดเขาเอเวอเรสต์ที่กลายเป็นธุรกิจท่องเที่ยวอย่าง
เต็มตัว

ราคาของชิ้นส่วนอวัยวะสัตว์ป่าซาฟารีนานาพันธุ์ละเอียดยิบในแคตตาล็อก ถูกอ่าน
เรียงลำดับให้กลิ้งบันทึกโดยสามีภรรยาวัยชราชาวยุโรปด้วยน้ำเสียงแข็งทื่อ คนดูผู้อยู่นอก
วงจรไม่อาจแน่ใจได้เต็มร้อยว่าเป็นราคาซื้อหรือราคาขาย แต่ที่แน่ใจได้มากกว่าคือ ราคานี้
ไม่ใช่ราคาสำหรับที่คนท้องถิ่นชั้นล่างซึ่งหนังบันทึกภาพไว้ คนท้องถิ่นที่อยู่ในกระบวนการ
เลื่อยตัดชิ้นส่วน ถลกหนัง ค้วนเครื่องในจากซากสดๆ และหารายได้จากการรับจ้าง หรือไม่ก็
เศษเสี้ยวกระจัดกระจายที่หลงเหลืออยู่จากกิจกรรมของบรรดาเศรษฐีมั่ง

ย้อนไปดั่งที่เกริ่นไว้ตอนต้น คนที่คุ้นเคยกับผลงานของโชติเดชารู้สึกผิดหวังลดาอยู่
บ้างเมื่อได้พบว่า ผู้คนที่ปรากฏตัวใน Safari นั้นดูสมบุรณ์พร้อม (ใช่สิ เพราะนี่คือเศรษฐี)
ปราศจากความบิดเบี้ยวผิดรูปทรงแบบที่เราได้เห็นในหนังเรื่องก่อน ๆ ของเขา แต่ก็
เช่นเดียวกับที่ความยิ่งใหญ่ตระการตาของการล่ำเหยราฟคือกุญแจสำคัญที่มอบคำตอบว่าทำไม
จึงยังมีคนเข้าไปล่าสัตว์เพื่อความบันเทิง การเป็นมนุษย์ที่สวยงามและเชื่อมั่นในความถูกต้อง
ของนักล่าเหล่านี้เองที่ได้แสดงให้เห็นว่า คนทำหนังไม่จำเป็นต้องใช้มนุษย์ที่บิดเบี้ยวเพื่อตั้ง
คำถามหรือแสดงจุดยืนเลยในกรณีนี้ เพราะลำพังการเป็นมนุษย์ที่เลือกหย่อนใจด้วยการล่าสัตว์
นั่นเองคือความบิดเบี้ยวที่เด่นชัดจนไม่ต้องใช้ปัจจัยเสริมใด ๆ

ประวัติของผู้ได้รับรางวัล

นายชญาณิน เตียงพิทยากร (เกิด พ.ศ. ๒๕๓๐)

เข้าเรียนระดับชั้นประถมศึกษาที่มัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดขอนแก่นและอุดรธานี ก่อนย้ายมาศึกษาต่อชั้นมัธยมปลายที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา และปริญญาตรีที่ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เคยเป็นสมาชิกรุ่นก่อตั้งและประธานลำดับที่สองของชมรมภาพยนตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในช่วงที่ยังเป็นนักเรียนนักศึกษาได้เขียนบทวิจารณ์เผยแพร่ผ่านบล็อกส่วนตัว ก่อนจะเริ่มเขียนบทความและบทวิจารณ์ในนิตยสาร Starpics และ Bioscope โดยมีผลงานตีพิมพ์ครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และ ๒๕๕๓ ตามลำดับ โดยนอกจากนิตยสารทั้งสองฉบับดังกล่าวที่ยังร่วมงานกันถึงปัจจุบัน บทวิจารณ์และบทความเกี่ยวกับภาพยนตร์ของชญาณินยังเคยได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร หนังสือ และนิตยสาร DONT รวมถึงเผยแพร่ออนไลน์ในเว็บไซต์ Siam Intelligence Unit (SIU), ประชาไท, a day online, The MATTER และ The Momentum

ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้รับเลือกเป็นผู้เข้าร่วมเวิร์คช็อปด้านการวิจารณ์ภาพยนตร์ สารคดีกับ Film Criticism Collective ภายใต้การดูแลของ Chris Fujiwara ที่เทศกาลภาพยนตร์ สารคดีนานาชาติยามาغاتะ (Yamagata International Documentary Film Festival) ประเทศญี่ปุ่น โดยบทวิจารณ์จากโครงการฯ ได้รวมอยู่ในวารสาร Film Criticism Collective ฉบับที่ ๑ เป็นภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่น ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ กับ ๒๕๖๐ บทความเกี่ยวกับ หนังสือสารคดีไทยได้รับการแปลเป็นภาษาจีน เผยแพร่ในคู่มือและสื่อของเทศกาลภาพยนตร์ สารคดี New Narratives Film Festival ประเทศไต้หวัน บทความกับบทวิจารณ์อีกสองชิ้นได้รับการแปลเป็นภาษาญี่ปุ่น เพื่อรวมเล่มในหนังสือ อภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล: ศิลปินแห่งแสงและความทรงจำ (アピチャツポーン・ウーラセタクン) และร่วมกับวิวัฒน์ เลิศวิวัฒน์วงศา เขียนหนังสือรวมบทวิจารณ์สองภาษา In Lav, We Trust

นอกจากผลงานเขียน ชญานินเป็นกรรมการตัดสินรางวัลภาพยนตร์ไทยประจำปีของ Starpics Thai Film Awards และรางวัลชมรมวิจารณ์บันเทิง ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑, รับหน้าที่ที่ปรึกษากับคณะกรรมการสอบจุลนิพนธ์ (ภาพยนตร์จบการศึกษา) ของภาควิชาภาพยนตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๔ และเป็นผู้คัดเลือกหลักของงานฉายภาพยนตร์ Filmvirus Wildtype กับ Filmvirus Wildtype MiddleClass ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ถึงปัจจุบัน

เรียบเรียงโดย นายชญานิน เตียงพิทยากร

**รายนามคณะกรรมการพิจารณาตัดสิน
บทวิจารณ์ภาพยนตร์ ละคร และศิลปะการแสดงดีเด่น
ประจำปี ๒๕๖๑**

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.สุปานี พัดทอง	ประธานกรรมการ
๒. รองศาสตราจารย์อรชума ยุทธวงศ์	กรรมการ
๓. อาจารย์สกุล บุญยทัต	กรรมการ
๔. รองศาสตราจารย์ ดร.นันทนัย ประสานนาม	กรรมการ
๕. อาจารย์กิตติศักดิ์ สุวรรณโกสิน	กรรมการ
๖. อาจารย์อรยา สุตะบุตร	กรรมการ
๗. อาจารย์ประวิทย์ แต่งอักษร	กรรมการ

**รายนามคณะกรรมการบริหาร
กองทุนหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ**

ศาสตราจารย์เต็มศักดิ์ กฤษณามระ	ที่ปรึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนิช บุญยัษฐิติ	ที่ปรึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลี ช่วงสุนิช	ที่ปรึกษา
นางสาวนภา พงศ์พิพัฒน์	ที่ปรึกษา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สำเนียงงาม	ประธานกรรมการ
นางเตือนใจ เทพยสุวรรณ	รองประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุจิตรา วุฒิสถียร	รองประธานกรรมการ
คณบดีคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร	กรรมการ
ผู้อำนวยการวิทยาลัยนาฏศิลป์	กรรมการ
ศาสตราจารย์ ดร. วิภา กงกะนันทน์	กรรมการ
ม.ล. พูนแสง สุตะบุตร	กรรมการ
นางสาวตรี สุวรรณสถิตย์	กรรมการ
นางสาววิมลพรรณ ปิตรวัชชัย	กรรมการ
นายวิษุวัต สุริยกุล ณ อยุธยา	กรรมการ
นางนพวรรณ รุจิภักดิ์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. สุปानी พัดทอง	กรรมการ

อาจารย์วิรัช ศิริวัฒนะนาวิณ	กรรมการ
นางวีรวรรณ วิรุฬหผล	กรรมการ
นางสาวพิชญา ปัญญาแก้ว	กรรมการ
นางสาวยุพิน จันทร์เจริญสิน	กรรมการและเหรัญญิก
นางสาวบุษกร จินต์ธนาวัฒน์	กรรมการและผู้ช่วยเหรัญญิก
รองศาสตราจารย์จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ	กรรมการและเลขานุการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุมาลี ถิ้มประเสริฐ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นายภูมิ พึ่งพระ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ขอขอบพระคุณ

วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม
และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

อาหารไทย และขนมไทยต่าง ๆ

ด้วยความอนุเคราะห์ของกรรมการกองทุน ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ

ผู้ร่วมงานและผู้ร่วมบริจาคเงินให้กองทุนฯ ทุกท่านมา ณ ที่นี้ด้วย

กองทุนหม่อมหลวงบุญเหลือ เทพยสุวรรณ

คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

เลขที่ ๒ ถนนราชมรรคาใน อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ๗๓๐๐๐

โทรศัพท์ (๐๓๔) ๒๕๕ - ๗๙๔

www.facebook.com/M.L.Boonlua/